

מסורת הש"ס

(א) [עירובין לו: וש"נ].
(ב) ונחם ג פ"ט, ב) [לעיל]
(ג) וש"נ, (ד) ונחם
(ה) [לעיל ט: וש"נ].
(ו) [לעיל כא: וש"נ].
(ז) [פ"ב, ה] ורוב גיטין
מתמיס הם הוא סוף דיבור
ואח"כ מתחיל הדיבור הוא
נמי חיוב לאקומי אפי'
לרא' רש"י ט) [פ"ב].
י' [דברס כד].

תורה אור השלם

ו. כי יקח איש אשה
ובעלה ויהיה אם לא
תמצא חן בעיניו כי מצא
בה צרות דבר וכתב לה
ספר בריחה ונתן בידה
ושלחה מביתו:
דברים כד א

מוסף רש"י

[illegible]

לֹא רָצָה אֵינֶה מְקוֹדֶשֶׁת. דָּלָה נַעַל אָלַהּ עַל מִנְחָלָהּ נִתְקִישׁ
רָצָה מִיָּדָה מְקוֹדֶשֶׁת וְעַיִן דְּמַשְׁמַת נַעֲלִיָּה סָפֵק רֹוֶה סָפֵק אֵינִי
רֹוֶה אֶמְרִינִן הַיּוֹכֵר דְּמַשְׁמַת נַעֲלִיָּה הוּא קִידוּשִׁין: טַבְלִים לְמַפְרַע.
סָפֵק לֹא הַיּוֹכֵר אֶת הַתְּרוּמָה מַעֲשִׂים: לְכַשִּׁינֵק. כְּשִׁינָה לִידִי
לְחֹשׁ לֶכֶךְ דָּלָה שִׁכְחָה לִיבְקַע:
בִּתְנִי הַכּוֹסֶפֶת טוֹפְסִי עֵינָיו.
הַכּוֹסֶפֶת הוּא וְעוֹטֵל שֶׁכֶר וְרֹוֶה־שִׁינֵה
מִזְמִינִן לוֹ פַּעֲמִים שְׂמֵלֶשׁ לֹא לְשׁוֹכֵר
וְהוּא טְרוּד בְּשִׁטְרוֹת אַחֲרִים: לְרִיד
שִׁינֵה מְקוֹס הַכֵּסֶף וְכו'. שֵׁלֶשׁ רֹוֶה־
תַּגֵּר נִיבִינִים לֹא יֵאמָר הִרְיִי כֹּחֵכ
לֹא הִגַּט וְנִגְמַרְתָּ מְקוֹס: מִפְרַע שְׂמֵלֶשׁ
לְרִיד שִׁינֵה מְקוֹס כִּי. וְאִם שִׁנֵּה
שִׁהִי אֶחָד רֹוֶדֶף אֶחָד חֲבִירוֹ לְהוֹלִיטוֹ
מִנֵּה לֹא יֵאמָר הִרְיִי כֹּחֵכ מִיֵּד וְאִתִּי
מְקוֹס הַזֶּמֶן לְבָדוֹ שֵׁלֶשׁ יֵאמָר שֶׁכֶר
מִפְרַע אֶחָד לְרִיד שִׁינֵה מְקוֹס הַלֵּוֹה
וְהַמֵּלֶה וְהַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר לֵוִיָּה לְמִישֵׁה
לְמִידִי גִירָה שְׁטֵרוֹת אֲטוֹ גִּיטִין:
מַפְנֵי הַפְּקֻדָּה. בְּגַמִּי מִפְרַע אֶחָדֶה
קָא: פּוֹסֵל כְּכֹלֵן. וְאִפְלִי הַיִּנֵּה
מִקְוִמוֹת הַלֵּלוֹ וְעַמְלָה מִפְרַע בְּגַמִּי:
ר' אֶלְעָזָר מְכַשֵּׁר כְּכֹלֵן. וְנִלְבַּד
שִׁינֵה מִקְוִמוֹת הַלֵּלוֹ: חוּץ מִגִּיטִי
נָשִׁים. דְּגִירִין בֵּין טוֹפֵסִים אֲטוֹ
חוּרָק: שְׂאֵמֶר וּכְסֵף לֶה. גְּמַרְתָּ
פֶּרֶךְ הָאֵל אֶמְרִינִן הוּא דְּכַמִּישׁ:
גַּמִּי אֶף מְקוֹס הִרְיִי אִם מוֹסְרָם.
שֶׁכֶר זֶה עִיקְרוֹ שֶׁל גֵּט: עַד מִסִּירָה
כִּרְפִי. הַלֵּכך וְכַחֵך לֹא אֶחָתִימָה
קָא לְחַמִּישֵׁת עַדִּים אֵינֶה אֶלֶף מִדְּכִיר
טוֹפִירִים מַפְנֵי מִיָּקִיין הַעֲשׂוֹל וְכִי
כַּמִּישׁ וְכַחֵך לֶה מַשְׁמַע אֶשְׁכֵּר
כִּרְמוֹת קָאִי דִּישִׁיעַ לֵב כִּי דְלִמְכִין
וְלִרְיָבֵה. לְשׁוֹמֵל לֶאֱזֹקִימָה לְהִנֵּי תַלָּה
סַתְמֵי כִרְיָה לְמַמְיֹורָף כְּכֹלֵהוּ וְהוּא
שִׁייר מְקוֹס הַחוּרָק אֵין כּוֹתֵשֶׁן עַל
הַמַּחְבֹּר (נִשְׁלִי דָף כֹּה). וְהִלֵּך כְּשִׁרִין
לְכַחֵך (נִשְׁלִי דָף כֹּה). וְהַכּוֹסֶפֶת טוֹפְסִי
גִּיטִין כּוֹלֵהוּ אֶרְקוּמִימָה שְׂמֵלֶשׁ כִּרְיָה:
דְּקִטְמִי אֵין כּוֹסֶפֶת. וְהִדֵּר תַּלָּה כַּמִּישׁ
עַל הַמַּחְבֹּר כֶּשֶׁר וּמִדְּקִישָׁה רִישָׁה
לְשִׁיפָה אֶרְקוּמִנָה דִּכְסִי קָאֵמֶר אֵין
טוֹכֵשֶׁן טוֹפֵס שְׂמֵלֶשׁ יִכְחוֹב חוּרָק כִּי:
בִּלְבַּד מִיָּדָה. הִלֵּך כְּשִׁרִין לְכַחֵך דְּהַמִּישׁ

שאלו קיום הגט אלא בחתומים: **אימא ר' מאיר** היא. ואילו נזכר לשיר מקום התורה ואשמעין שמואל לזכור ורבי אלעזר היא. וסיפא דקמי שאלו קיום הגט אלא בחתומים? לכו לכתבין תורה דחש שטעם וקטן דהלך לשמה קא אלא אמתיתא קא אלא האסא תוכתא דחש גיטא לשמה והויא שריד שאלו קיום הגט אלא בחתומים ולא בחתומים. והא דנקט חתומים משום דרוב עדי מקירה הם החתומים בו (אורוז גיטין חתומים הם אפי' לר"א מפני חיקון העולם: **איבא** לזאקמא **כר' אלעזר**. ולא קשיא מדי דרשניש: **אכל** הא **מרסיא**: פליג ר' אלעזר ארישא דקמי רבי אלעזר מכאיר בכולן חוץ מגיטין נשים ורישא מכאיר אף בגיטין נשים: **אימא** דרישא **לאו** רבי **אלעזר** היא. וא"ל לשיר מקום הרי את מותרת אלא מקום השמות לבדן משום קטטה דלקאמין: **קמ'ל**. שמואל דרישא נמי כר"א ותר מנאי ואליבא דר' אלעזר דלקאמיה: **מפני** תקנס **סופר**. התירו לכתוב טופס שלם לשמה: **ורא' היא**. הא דקמי מפני התקנה התירו לכתוב טופס שלם לא הכי הוה אמיר רבי אלעזר היא דבעי לשמה בכתיבה מדאורייתא: **לא לכתוב**. דלמא אחי למכתב תורה אלא משום תקנה סופר שיהו מומוקין לו שרי ליה ובלבד שישר תורה לכתוב לשמה ותורה דלאר שטרות נמי גזר משום תורה דגיטין: **ורבי** יודא **כו'**. וגזר שטרות אפי' טופס גיטין: **שטרות** אפי' גיטין. **בטופס**. דנקרא דגזריה לגזריה היא: **והא כי כתיב** **לה אסורק** **בטופס**. דנקרא כתיבת כתיב' דהיינו תורה והכי יליף ר"א מנייה למיסר טופס: **אלא**. לא חיימא שנאמר דמשמע מנייה יליף אלא משום כלומר משום שנאמר בתורה וכתב לה לשמה גזרין טופס אטו תורה דלאורייתא: **השאי**

כל הגמ פרק שלישי גימין

בין ארבי יהודה בין אר"ש לא שנא וכו'. ורבי יוסף דמסיק כפ' ככל מערבי (ועיניו דף א:) דלר"ש לית ליה בריה דבי רהימי מערב לשנמות של כל הסנה כולה רצימי אלך רצימי לא אלך דמסיק רבי יוסף איפוך ולר"ש ראה מנעדו יום עירובו עירוב כו' רבי יוסף יתכן בין כמלה דבעת עמנו למולה דבעת אחרים:

התם ברכתני טעמא בו' צפרק
ככל מערבין (עירובין דף ז' א')
מפרש רבא טעמא משום דבעינן
ראשית ששיירי זיכרון וגדלה דהסם
גרים רבה מדלאירי אבוי בנתיה
ועוד דהסם נמי מסיק טעמא כי
הכל: רבי אעזר פבשיר בבבלי.
פירש בקונטרס ובלבד שיהיה מקומות
הללו וקשה לר"י דנגמרה פסוק ר' אלעזר
כר' אלעזר וקאמר אפי' בשטרות
והאמר רב פפי בו' אלמא מחזי
כשיקרא ה"ג מחזי כשיקרא וזי לא
מכשיר ר"א אלא בטופס דשטרות
מכח כשיקרא איכא ואלא מאחר
שהיה מחזי טעמא ההלוי והסמכות
ועוד משמע דלא פריך מדבר פפי
אלא משום דפסוק כר' אלעזר אלל
זי הוה סבר כרענן הוה ינחא ליה
אזי שייך בטופס מחזי כשיקרא
אפי' סבר כרענן תקשי לר' פפי
וגדלה לר"י דר"א מכשיר בשטרות
אפי' חורף והשחא מיחזי כשיקרא
כשכתב פלוני ליה מפלוני ועדיין לא
לוי חזן מגיטי נשים דפסיל אפלו
טופס דמשמע משום שגלגל וכתב
לה משמע דפסיל בגיטי נשים טפי
מת"ק וא"ת ומנא ליה לגמרה דר"א
מכשיר בשטרות אפי' חורף דפריך
מדבר פפי דלמא בטופס דשטרות
דיוקא מכשיר ו"ל עכל איתא דלא
מכשיר אלא בטופס היה לו לקבוע
דברי ר"א אחר מת"ק והיה לו לקצר
לשונת ר' אלעזר פוסל בגיטי נשים
ור' יהודה פוסל בטבול וס' היה ראי
לשונת צפרד וז' עכל אחד מחמיר
משלפיו אלל אזי רבי אלעזר אחא
לאשכורי בשטרות אפי' חורף ינחא
דמנא דברי רבי יהודה קודם משום
דקאי אח"כ דלאירי בטופס ור"א
בשטרות מכשיר טמי חמיר חמא

ונצטויגן פסל טיפ: **ח'רץ** מנייט נשים. ואין לומר נשחורו
ענדים נמי פסל דאס קן נפ"ק (לעיל ע.) גני שלשה דברים ששו
איינע נשים נשחורו ענדים לימתי ונדברי ר"א נחברע דקדמי
ונדברי ר"מ נחברע: **ו'צריך** שנייה פסוק הרי את מותרת לכל
אדם. בכל דוכתי משמע שטעטן לשון וז נגט ונפ"ק נחברע
(למקנא פה.) נמי תיזא גופו של גז הרי את מותרת לכל אדם והנהיג
ר"מ לחבוז לשון זה נגט אלז נטופסי נייען לא היה חבוז ומ"מ
אין להזילא לעו פז טיען הראשונים שרי מאריצין לחבוז כמה
לשטוט נגט דחסיז כמו הרי את מותרת לכל אדם: **א'כל** **ס'סא**
דקדמי יאן קיום הגט אלז בחותמי יאסא ר"מ ה"א. מימה
דנפוק פרק שני לעיל (דף ג.) מוקי לה ר' זריקא א"ר יוחנן
כ"ר"מ ופירן עלה מההיא דמחזיר דלמך דבה דר בר מנה א"ר
יוחנן ר"א היא ודחא לשניי אמוראי יענה אליבא דר' יוחנן ומאי
קושיא על משמע הכא דלע"ר דמוקמינן ההיא דלמחזיר דר' מ"מ
מוקמינן שפיר ההיא דהלכל כשרים כ"ר"מ ואורי"י דלע"ר ש"עשה
ד'גריסותא דזה מ"מ מיסחבר דלחיא כחד תנא אלז קך דפירקין
דדלי ר' יוחנן מוקי לה כ"ר"מ משום טעמא דמפיקא ר"א
ירשא לאו ר"א דמטעס וק' קאלר ר' צפקר ד' אחין (וינחמ דף
ס.) אחיות איז יודע מי שזאן ועוד דבמחזיר מייחא דמתניין
נחמד פירקא אינא קפידא טפי לזוקמינהו כחד תנא:
מפני התקנה מאי פפני התקנה. מקום האמן דתנא בירשא דקבע
בגמרא אחר כך היינו משום דלחא לפרושי מפני התקנה
אליבא דתנא דמוקי לה כ"ר"א דאין פירושו כמו לתנא דמוקי לה כ"ר"מ:
הא

כו.

עין משפט
גר מצוה

יד א מ"י פ"ג מכל'
 גירושין הלכה ז סמג
 עשין ז
 ב [נפוש"ע חו"מ סי' מג
 סעיף א וסימן מד סעי'
 ה]
 הו ז מ"י שם טוש"ע
 ס"מ סימן מה סעיף
 א
 הו ד ה מ"י פ"ג מכל'
 גירושין הלכה ז סמג
 שם

תוספות רי"ד

[illegible]

(א) נראה מזה דרכיו סוכר
כדעת רש"י דכתורף גם
בשטרות בור אטו גיטין ועי'
בתוס' ד"ה ר"ל